Ulosottolaitos
Utsökningsverket

Valtakunnanvoudin kanslia 22.4.2022

VNS 2/2022 vp (JTS 2023-2026)

Eduskunnan lakivaliokunnalle

Pyydettynä lausuntonaan valtioneuvoston selonteosta julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2023-2026 Ulosottolaitos ilmoittaa kunnioittaen seuraavaa.

Keskitymme lausumaan asiassa ulosottotoimen osalta.

Ulosottotoimen tilannekuva

Ulosoton rakenneuudistus toteutettiin 1.12.2020. Uudistus on onnistunut ilman suurempia ongelmia. Laajan uudistuksen toimeenpanovaiheen töitä toki riittää edelleen. Ulosoton tuloksellisuus näyttää pysyneen uudistuksen toimeenpanoon liittyvästä työstä ja pandemian aiheuttamista poikkeusoloista huolimatta hyvänä. Vuonna 2021 euromääräinen perimistulos ylitti 1,2 miljardia euroa, mikä oli korkein tulos kautta aikojen. Käsittelyajat ovat kuitenkin kasvaneet. Henkilöstösäästöjä on saatu noin 190 henkilötyövuotta, mikä varsin tarkasti vastaa uudistuksessa tavoiteltua säästöä.

Ulosotto-organisaatio on rakennettu sen mukaan, minkälaisia toimenpiteitä asiat edellyttävät: ennakoivasta talousneuvonnasta eri täytäntöönpanon toimintayksiköihin, viime kädessä talousrikollisuutta ja harmaata taloutta torjuvaan erityistäytäntöönpanoon, joka selvittää työläitä ja vaativia ulosottoasioita.

Ulosottotoimen talousnäkymät kehyskaudella

Menokehykset sisältävät kehyskaudella edelleen tuntuvan leikkauksen ulosoton määrärahoihin, noin kolme miljoonaa euroa. Tämä merkitsee sitä, että parissa vuodessa siirtyvät varat on käytetty ja menoja joudutaan leikkaamaan tuntuvasti. Jos budjetti on noin neljä miljoonaa alijäämäinen, merkitsee tämä noin 70 viran lakkauttamista. Säästöjä ei juurikaan ole saatavilla muusta kuin henkilöstöstä, jonka palkkamenot ovat noin 80 prosenttia laitoksen menoista. Tähän säästämiseen olisi ryhdyttävä heti jättämällä vapautuvat virat täyttämättä, jos halutaan käyttää luonnollista poistumaa irtisanomisten sijaan. Säästö merkitsisi heikkenevää oikeusturvaa ja laadun ja tuloksen laskua ulosottomenettelyssä. Valtiolle se voisi merkitä myös fiskaalista tappiota, sillä prosenttiyksikönkin lasku ulosoton tehokkuudessa pudottaa valtiolle ulosottovelkojana tilitettävää määrää arviolta noin 10 miljoonalla eurolla.
Ulosottotoimen henkilöstön määrä on nykyisellään niukka, mikä aiheuttaa voimakasta kuormittavuutta monissa yksiköissä. Rakenneuudistuksen mukanaan tuoma

Postiosoite / **Postadress**: PL 2, 00067 Ulosottolaitos
Asiakaspalvelu / **Kundtjänst**: 029 565 8800
E-mail / **E-post**: hallinto.uo@oikeus.fi
Verkko-osoite / **Webbadress**: ulosottolaitos.fi

tutkinnan laatutason nousu on myös omiaan aiheuttamaan lisätyötä, kun tutkinta paljastaa lisää toimenpidetarpeita.

Venäjä-Ukraina -tilanteen vaikutus määrärahatarpeeseen

Vaikutukset näkyvät ulosottotoimessa kahdella tavalla. Yhtäältä olemme panostaneet valmiuskysymyksiin ja toiminnan varmistamiseen poikkeusoloissa. Toisaalta EU:n pakotteet ovat tuoneet paljon uutta työtä. Pakotteissa on hakijana ulkoministeriö ja omaisuuden jäädyttämisen tekee ulosottoviranomainen. Tehtävät on Ulosottolaitoksessa keskitetty erityistäytäntöönpanon toimintayksikköön, jonka noin 50 viranhaltijasta 16 toimii tällä hetkellä pelkästään pakotteisiin liittyvässä tutkinnassa. Omaisuusjärjestelyt kansainvälisine yhteyksineen ovat työläitä selvitettäviä. Erityistäytäntöönpanon voimavaroista kolmannes on nyt poissa normaalista toimintayksikön työstä. Ulosottolaitos on esittänyt lisäbudjettiin lisärahoitusta kymmenen toimitusmiehen palkkaamiseen. Kustannus olisi kaikkiaan noin 700.000 euroa.

Juhani Toukola
valtakunnanvouti